

Károly... bélék, cérna...
Károly...
1 m. 175 L.

VÉSZET

heti műsora
turnéja szerepel.)

eményei.

ási érdeklődés
eret. Ez a de-
ggyar operett,
ebb Mikszáth-
okból készült,
gyar dalköltő,
Lengyel Irén,
selmeczi, Áldor
szülnek hálás

gyűttes. A

yan vendégsze-
gy világváros-
el hatna: egy
három estén át
Frangu európai
alkotja ezt a
pedig Friedrich
ra zeneigazga-
Figaro házassa-
evillai borbélyát
— Don Juanját
a-együttes elő-
pénteken reggel
árusítását meg-
kellett emelni,
nyagi áldozatok
ttest ide hozni.
duplájára lesz-
onban tanujelét
ég iránti figyel-
előadást bérlet-
artani. Egyiket
kat B bérletben
ben.

Karácsonyi Híj, Tol-
22. sz. A. Sor-
e-ujdenség, először.

ujdenség. Lengyel
Inésszal. Premier-
2.)

Karácsonyi Híj, Tol-
lyarak. Sorozat 133.)
Apibérlet 22 szám

7. (Az Egység dal-
adása. Leszállított

uksi. (7-edeszer. Ne-
szal. Rendes hely-

Akácfavirág (Bérlet-

23 szám, A. So-

apok
SKOVITS
Calea Regele
szám, az udvarban.

Szerkesztőség
adóhivatal:
Kecskemét, St. Baron
Poz (Brassai-utca) 19
Telefon:
Kecskemét Adóhivatal:
177, 125 és 1047
Kecskemét, Sz. — — — 336
Kecskemét Ára pályaszám:
1781 a címszám 12
Kecskemét — — —

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában
Egész évre — — — 1050
Félévre — — — — 550
Negyedévre — — — 290
Egy hónapra — — — 10
Az előfizetési ára „Föld”
címmű folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejellel drágább
Csehszlovákiában
Egy hónapra — ek 40 —
Egy szám — — — — —

Csak januárban kerül megszavazásra az új vámtörvény

Bucuresti-Bukarest, november 10. Az új behozatali vámtarifa, amelynek elkészítésére tudvalevőleg a kormány Manolescu elnökletével egy bizottságot delegált, előreláthatólag csak január közepe táján fog a parlament elé kerülni, mégpedig az új vámtörvénnyel egyidejűleg. Az eredeti terv az volt, hogy a parlament őszi ülészakájában elsőnek fogják megszavaztatni az új vámtörvényt, ettől a tervtől azonban el kellett állni, mert a bizottság még nem készült el munkájával és így a Legfőbb Vámbizottság sem tanulmányozhatta még át az új vámtételeket. Az UGIR, amint értesülünk, ezt az időt arra akarja felhasználni, hogy az új vámtételeket a maga részéről is átrevizálja és az esetleges tévedések kiküszöbölésére iránt intervenciáljon a kormányonál.

December 5-én lesznek a magyarországi választások?

Budapest, november 10. Károlyi József gróf az „Új Nemzedék”-nek kijelentette, hogy vezétpolitikusoktól szerzett értesülése szerint az új választásokat december 5 ikére írják ki. Az értesülés valdiságáról meggyőződni nem lehet, mert a miniszterek mindentéle felvilágosítástól elzárkóznak. A hír nem lehetetlen, mert Bethlen állítólag még a pótválasztásokat is karácsony előtt akarja lebonyolítani.

Kitört egy amerikai vulkán

San Salvador, november 10. Az Isalco vulkán ma váratlanul kitört és a látványos rázudult Mantasana vidékére. A katasztrófanak ötvenhét áldozata van. A szomszéd községek lakossága kétségbeesetten menekült.

Washingtonban és Lapskában óriási vihar dúlt, amely számos házat és iskolát papírvázként döntött össze. Tizennégy iskolágyermek szörnyethalt.

Sztrájkra készülnek a csehszlovák szociálista vasutasok

Prága, november 10. A szociáldemokrata vasutasok szakszervezete elhatározta, hogy az új szolgálati szabályzatot nem fogadja el, erről értesítette a vasuti munkásokat is, hogy bármikor legyenek elkészülve a sztrájk proklamálására. Mindennap tartani kell tehát a cseh vasuti sztrájk kitörésétől.

A görög választások végleges eredményei

Athén, november 10. A választási eredményeket ma hivatalosan közzétették. A szavazatok szerint a köztársasági párt 18, a köztársasági Unió 165, néppárt 65, Metaxas pártja 47, a kommunista párt 10, más pártok pedig 2 mandátumot kaptak.

Bécsbe költözött a nemzetközi Dunabizottság

Bécs, november 10. A nemzetközi Dunabizottság Pozsonyban ülésezett, amely ülésen elhatározta, hogy székhelyét Pozsonyból Bécsbe teszi át.

Megszűnik az antant katonai ellenőrzése Németország felett

Páris, nov. 10. Briand ma hosszabb megbeszélést folytatott Walah angol nagykövettel. Azt hiszik, hogy a németországi katonai ellenőrzés megszüntetéséről, illetve annak a Népszövetség felügyelete alá való helyezéséről tárgyaltak.

Róma, London, Budapest

Külpolitikai figyelő

A világ közvéleménye mindezekkel joggal vélte azt, hogy Mussolini faszizmusa szilárd alapokon áll, mögötte nagy néptömegek sorakoznak fel. Hihette ezt mindaddig, míg a Duce megmaradt a patétikus szónoklatoknál, az imp-rialista nagyotakarás bombasztjainál. A világ azonban most már éberedez megévesztettségtől és káprászatból, mert látnia kell, hogy a faszizmus falánál — és csakis félelmében — a legvérengzőbb szarnokok utolsó eszközeihez nyul, a rossz lelkiismeret védekező terrorjához, hogy uralmát ideig-óráig biztosítsa. Az olasz faszista parlament megszavazta Mussolini kivételes törvényét, megszavazta azt a törvényt, amely Európában pártatlanul áll a maga nemében a polgári értelemben vett szabadságoknak és jogoknak teljes elkonfiskálását jelenti, az ellenvélemény teljes elnémítását, az üldözésnek végeláthatatlan sorát. Aki azonban ismeri a történelem kérelmetlen logikáját, az előtt nyilvánvaló, hogy ezek a brutális intézkedések nem a faszizmus erejéből, hanem végső gyöngeségből fakadnak, a remegő szarnok vonaglásából, aki mindenkiben és mindenhol ellenséget, tört és bombát szimatol. A nagy kalandor, Mussolini a végső eszközökhöz is hozzányul, hogy dicőségét meghosszabbítsa, amely azonban most már újra fog sikerülni neki. Alig fog sikerülni még azért, mert a belső terrorral egyidejűleg kifelé is elrontotta dolgát a faszizmus. Régi barátjának, pártfogójának és szövetséges társának: Franciaországnak nyugalmas is felkavarja agresszivitásával, alattomos eszközeivel, kénkedő szbirreinek és kalandorainak aktivitásával, akiknek merészsége odáig lendült, hogy Franciaország legbelsőbb ügyeibe is belesavatkoztak, összeesküvéseket szöttek és titkon francia területekre is be akartak törni.

Briand ébersége és erőssége most alapos deferálásra kényszeríti a tetten ért kalandorokat, s amint az erre vonatkozó tudósításokból kiviláglik, Mussolini ezuttal először megtanult alázatos is lenni s imperialista frázisok helyett bocsánatkérő mosollyal görnyed meg a gall tekintély előtt. A hős tehát mégsem olyan hős, ha tetteivel kell bizonyítania hősiességét, s úgy látszik, — a faszizmusnak csak védtelen emberekkel szemben van meg a kellő bátorsága.

Ugyanakkor, mikor Olaszországban a diktatura új intézkedésekkel igyekszik alátámasztani terrorisztikus hatalmát, Kelet-Európa egyik csücskében, Görögországban az új választások eredményei végleg elsöpörték a diktatórikus kalandorok lehetőségét. A köztársasági párt fölényesen aratott diadalt a monarchisták felett s ezzel alaposan elvette a kedvét az újjongástól azoknak, akik már-már bizásra vették a görög monarchia restaurációját, vagy legalább is egy jobboldali diktatura megalakítását.

Kelet-Európa egyik kalandra leghajamosabb országának Augiás istállójában így mintha rendteremtődött volna, s ha közbe nem jön valami — mert Görögországban mindig jöhet közbe valami, — Hellas népe egyideig nyugalmat fog élvezni, olyan nyugalmat, amely lehetővé teszi a megviselt ország konszolidációját.

Kissé furának találjuk és meglepetést okozóan olvassuk azt az exozót, amelyet az angol konzervatív kormány miniszterelnöke: Baldwin, az angol külpolitikai helyzetről mondott az alsóházban. Ez a beszéd csak úgy duzzad a kissé indokolatlan optimizmustól. Baldwin beszédében azt az állítást kockáztatja meg, hogy Anglia külpolitikai helyzete a háborút megelőző

idők rendezettségével és stabilitásával rendelkezik és egyetlen olyan motívum sem adódik, amely ezt a stabilitást némileg is megzavarná.

Ez az optimizmus lehet az erő és a magabizás jele, azonban nem támasztható alá mindvégig reális észokokkal. Az angol dominiumok legutóbb megtartott kongresszusán csaknem minden dominium képviselője erősen hangzottatta azt a követelését, hogy közjogi és egyéb tekintetekben is teljes függetlenséget kíván magának biztosítani az anyaország befolyásával szemben. Már ez egymagában véve is indokolatlanul teszi Baldwin optimizmusát. De még indokolatlanabb teszi Anglia keleti helyzete, az a nagy mozgalom, melyet Anglia hatalmas riválisa, Szovjetország és incoerál a Keleten. Erre vonatkozólag elég talán rámutatnunk a legutóbb lezajlott kínai eseményekre, melyen kimondottan Anglia ellen irányultak és Sanghaiban, valamint Kantonban nyílt angol üldözésekre vezettek. Azóta a kínai vörös csapatok egyre erősebben hódítanak tért Kínában. Anglia külpolitikai helyzete egyedül az európai kontinens felé kedvező, amennyiben az a kívánsága, hogy Franciaország és Németország kibéküljenek egymással, egyre inkább halad a megvalósulás stádiuma felé.

Baldwin külpolitikai expozíóját felhasználta arra is, hogy éles kritikával illesse a még mindig véget nem ért szénbányász-strájkot. Bármennyire elkeseredett szavakkal bélyegezte meg az angol munkásság magatartását Baldwin, azt nem lehet letagadni, hogy a bányászok elszánt magatartása erősen meglepte és ma is nyugtalanságban tartja az angolokat. Anglia történelme nem tud visszaemlékezni ilyen szívós és következetes szociális harcra, amely mintha bevezetője lenne annak a nagy küzdelemnek, melyet az angol munkásság politikailag is meg akar vivni az angol konzervatívokkal. E feltevés mellett bizonyít a körülmény is, hogy a legutóbb lezajlott községi választásokon mindenütt a munkáspárt aratott győzelmet. Ez a győzelem előrevetíti árnyékát annak a közeljövőnek, mely az angol konzervatív párt bukását fogja eredményezni s a hatalomra kerülő munkás- és esetleg liberális pártot egy egész új külpolitikai orientációra fogja kényszeríteni.

Mindenütt, ahol a diktatórikus haladás hívei élnek, élénk érdeklődéssel nyílvánul meg a decemberben lezajló magyar parlamenti választások iránt. Annak ellenére, hogy Magyarország most sincs teljesen általános választói jogrendszer s a titkos szavazás is csak a városokra korlátozódik, a demokrácia hívei ettől az új választástól várják a kurzus végleges bukását és az igazi népképviselő koraszakát. Valószínű, hogy túlzott optimizmus kelti ezt a reményt, de nincs kizárva, hogy a baloldali tényleg megérződve kerül ki a választásokból. Ami ezt a reményt megerősíti, nemcsak az általános nyomor, hanem a Bethlen-kormányok az a külföld előtt való kompromittáltsága, melyet a frankfűgyben való szerepével vívott ki magának. A Bethlen-kormány kétségtelenül tud eredményeket felmutatni, különösen a valutastabilizálás terén, de ezzel szemben a polgári szabadságjogok még mindig bélyőbe vannak kötve Magyarországon, ami kétségtelenül érezteti hatását az egész termelésben és a kereskedelemben. A magyar polgári ellenzék népszerűsége kétségtelenül megizmosodott a demokrátiikus magyar polgári tömegek előtt s ha a választások nem a terror jegyében fognak lezajlani, úgy bizonyosra vehető, hogy a kurzus erősen meggyöngyülve kerül ki a küzdelemből.

Többmillió aranymárkát érő csekk és értékpapír hamisítása miatt Európaszerte körözik Schultz Ernő, a kolozsvári dollárkölcson közvetítőjét

(Cluj-Kolozsvár, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Csaknem egy éve annak, hogy a „Középeurópai Biztosító Társaság” nevű londoni bankcég egy gazdasági viszonyainkhoz mérten szokatlanul kedvező kölcsönajánlattal lépte meg Kolozsvár városát. Decemberben lesz egy éve, hogy az ajánlattevő és Kolozsvár városa között egymillió, később másfélmillió dolláros kölcsön folyósításáról folynak — kisebb intermezzókkal és könnyedén áthidaló nehézségekkel — a tárgyalások. A másfélmillió dollár azonban, amely hivatalos volt Kolozsvárt mai szegényes méreteiből Erdély igazi fővárosává emelni és amelynek varázsa hosszú hónapok alatt Kolozsvárnak három városi tanácsát tartotta a pénz szuggesziójának hipnotikus hatalmában — egyre súlyosbodó feltételek mellett volt hejlandó csupán Kolozsvárt szerencsétleni.

180.000 lej a medve bőrére

A tárgyalások egyre húzódtak. Közvetítőkhöz jöttek, közvetítők mentek, levelek, táviratok váltakoztak sűrűen, egyik városi tanács a másiknak adta át a helyét, anélkül, hogy csak egy lépéssel is közelebb vitték volna a megvalósításhoz a kölcsön ügyét. Már ez év februárjában 180 ezer lej költséggel terhelte a város büdzséjét a minden jóval kecségtető dollárkölcson. Ezen akartak új városházat, vásárcsarnokot, kulturpalotát építeni. Kölcsön azonban még mindig nem volt. Ezzel szemben a város vezetői és Kolozsvár pénzügyi köreiből előbb féltékeny és bizonytalanul, utóbb azonban egyre határozottabb formában olyan verziók keltek szárnyra az ajánlatot közvetítő Ernst Schultze „igazgatójól”, amelyek a csontkeretes pápaszemű, jöltáplált, német kapitalista benyomását keltő közvetítő nem a legkedvezőbb szinten tüntették fel.

Schultze bankalapítási terve

Suttogni kezdtek, hogy Schultze fiktív és nem létező pénzügyes akar a városnak kölcsönözni egy ugyancsak nem létező bank nevében. Azt is tudni vélte a fáma, hogy Schultze semmilyen intézetnél nem töltött be igazgatói állást, sőt ellenkezőleg... Bizonyosat azonban senki sem mert és senki sem tudott mondani és ezek a verziók is ugynevezett ellenőrizhetetlen hírek maradtak, amelyeknek a városi tanács annál kevésbé adhat hitelt, mert az optimista vezetők, Osvada polgármesterrel az élükön, még az utolsó pillanatban is hinni akarták a kedvező kölcsön megvalósulását.

Schultze azonban nemcsak a várost vezette félre, hanem Kolozsvár komoly pénzügyi köreit is egy nagyszabású bankalapítási hír lanszírozásával. A bankalapítással kapcsolatban ugyancsak Schultze olyan nevére hivatkozott, amelyek minden gyanakvást eleve kizárták tettek és így az érdekeltek nem tartották szükségesnek alaposabb információk beszerzését.

„Kolozsváron keresik a többmillió német értékpapírcsalás tettesét”

Miaty négy-öt héttel ezelőtt a fenti címmel rendőri hír látott napvilágot a kolozsvári újságokban. Arról volt benne szó, hogy a berlini rendőrség körözölevélet adott ki Sch. E. és A. G. nemzetközi szélhámosok ellen, akik többmillió aranymárka, értékpapír és csekkekhamisítás elkövetése után megszöktek a német birodalom területéről és a berlini rendőrség információja szerint Románia felé vették útjukat. Az Sch. E. kezdetű Schultze Ernő nevét takarta és a kolozsvári lapok csak azért nem írták ki teljes nevét, mert a nyomozás érdeke ezt úgy kívánta. A nyomtatott körözölevél azonban Schultze fényképét is hozta. A milliómos bankár és kölcsönközvetítő Schultze, valamint a csekkekhamisító Schultze között szinte megdöbbentő hasonlatosság volt felfedezhető. Ki merete volna azonban gondolni, hogy a hónapok óta az Astoriában lakó, elegáns megjelenésű és biztos fellépésű berlini bankigazgató, akihez látszólag a gyanuak leghalványabb árnyéka sem férhetett, egy agyafut kalandor személyét takarja?

Pontosan négy héttel ezelőtt jelent meg a kolozsvári lapokban a berlini rendőrség körözö levele. Ez egy vasárnapi napon történt és rá

következő kedden Schultze bankár ur váratlanul elhagyta Kolozsvár területét. Osvada polgármester, aki néhány nappal később átvette Kolozsvár ügyeinek vezetését, szinte méltatlankodva közölte az Uj Kelet munkatársával, hogy nem tudja: mi okból — Schultze nem jelent meg az általa megbeszélte randevun.

Az Astoria-szálló hetvenezer lejes szobaszámaja

A városházánál pedig egyre gyakrabban kezdtek érdeklődni Schultze Ernő holléte felől. Az Astoria-szálló tulajdonosa volt az első, aki a kölcsönközvetítő ur tartózkodási helye iránt érdeklődött. Szerény és tiszteletteljes hangon közölte Osvada polgármesterrel, hogy Schultze hetvenezer lejes szobaszámaja hátrahagyásával eltávozott Kolozsvárról. Az őszegről egy kolozsvári bankhoz kiállított csekket adott át neki, amelynek kifizetését azonban a bank megtagadta, azzal az indoklással, hogy a kibocsátó a bankot nem ismeri és ahhoz semmilyen tüleli kötelek nem is fűzi.

Leszen érthetővé vált Kolozsvár vezetői előtt, hogy miért jött vissza „címzett ismeretlen” jelzéssel az a távirat, amelyet a Schultze által képviselt állítólagos bankhoz küldött informatív előkötől a kolozsvári városi tanács. Annak is meggyarazatát tudták adni, hogy miért szorgalmazta annyira Schultze, még a kölcsön fixizása előtt, províziójának és költségeinek kifizetését. A terhelő gyanúok pedig egyre gyűltek Schultze feje köré. Az egyik kolozsvári birtulajdonos is több ezer lejes kifizetetlen számlát mutatott be a városnak, amely ugyancsak Schultze lelkiismeretét terhelte. De számtalan magánember is elintézetlen ügyeket reklámál a városházán, ahová valóságos bucsujárás indult meg a meglepetésszerűen elintézt Schultze után.

A rendőrség és sziguranca közbelépnek

Ma délelőtt azután a rendőrség és sziguranca értesítették a városházát arról, hogy Schultze ellen körözölevélet adott ki és amennyiben

Ma terjesztik a király elé a parlamentet megnyitó trónbeszéd szövegét

Románia külpolitikai sikerével, az agrárreform befejezésével, a közigazgatás és a hadsereg reorganizálásával foglalkozik főleg a trónbeszéd, míg a kormány gazdasági programját csak mellékesen érinti

(Cluj-Kolozsvár, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Program szerint vasárnap este nyitják meg a parlament ülésszakát, amely az Averescu-kormány munkájának kezdetét jelenti. Ez magyarázza meg a kormány lázas igyekeztét, hogy minél grandiózuzsabb és minél fontosabb törvényjavaslatokkal foglalkoztassa a törvényhozás létszámát. A parlament munkarendjét, illetve feladatait a trónbeszéd csak nagy vonásokban vázolja fel, sőt a gazdasági, tehát legfontosabb programmal csak futólagosan foglalkozik, amiből arra lehet következtetni, hogy a kormány bizonyos okokból nem tartja célszerűnek, vagy nem meri összes ütköztyűt ki-játeztani.

Mit tartalmaz a trónbeszéd?

Egyébként a trónbeszéd teljesen elkészült és a ma esti minisztertanácsban felolvasásra került, holnap az uralkodó elé terjesztik aláírás végett. A trónbeszéd első része Románia politikai és gazdasági szerződéseiről szól, majd programot ad az új parlamentnek. Ez a program elsősorban az agrárreform befejezését, a közigazgatási törvény módosítását és a hadsereg reorganizálását foglalja magában. A kormány gazdasági programját csak röviden érinti a trónbeszéd.

Megániaformációk szerint a trónbeszédnek nagy része külügyi eseményekkel foglalkozik, különösen a franciá-román és olasz-román egyezményekkel, a birtulyné amerikai útjával, a savoyai herceg látogatásával, Averescu táborok román utazásával és Romániának genfi sikerével.

EZT A SZELVÉNYT A LAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KÉRESKEDŐK

LEI 5 LEI

ÉRTÉKBEN, A VÁSÁROLT ÖSSZEG TIZ SZAZÁLEKAIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOGADJÁK EL

Ez a szelvény érvényes dec. 17-ig

Olcsó ár jó harisnya!
Ez a Sipos reklámja!
Cluj, Regele Ferdinand-ut 8.

tartózkodási helye tudomására jut a városnak, közölje azt a nyomozó hatóságokkal.

Schultze jelenlegi tartózkodási helye természetesen ismeretlen. Ez az ember, aki csaknem egy évig tud a magát és kölcsönajánlatát komoly színben feltüntetni, hirtelen eltűnt Kolozsvár éjszakai életéből, amely különösen megszokta csontkeretes pápaszemét, szurcs nézését és kisé pótrohos alakját. Azt, hogy azonos-e a berlini rendőrség által körözött Schultzeval, azt természetesen ma teljes bizonyossággal még mindig nem tudjuk állítani. Az adatok azonban, amelyeket összegyűjtöttünk és floszkozattunk, súlyosan terhelék és vádatemelők.

A filantrop Schultze

Ugyázték, hogy Schultze, akit a sors a zeniális kalandor minden attributumával felruházott, még nem veszett el az emberiség számára. Ha csakugyan ő is volt az, aki berlini és hamburgi pénzintézeteket többmillió aranymárka erejéig megkárosította, tettét kétségtelenül megbánta már. Hiszen azt bizonyítja az a körülmény, hogy az ilymódon szerzett pénzügyes Schultze jótékonycsoakra akarta felhasználni és a legnemesebb intenciók vezették, midőn a pénzt egy arra valóban nagyon rászorulóknak ajánlotta fel: Kincses Kolozsvár szomorú leszegényedett városának. (k. r.)

Nem mond le a hadügyminiszter

Ugyancsak a mai minisztertanács foglalkozik Mirosescu hadügyminiszter és Lepadatu pénzügyminiszter ismeretes konfliktusával. A minisztertanács ki fogja hallgatni mindkét felet és lehetőleg legfelsőbb beavatkozás elkerülésével fogja döntését meghozni. Az ellentétek elsimítására javultak is a kilátások, amire következtetni lehet abból is, hogy Mirosescu hadügyminiszter ma nyilatkozatot küldött a bukaresti lapoknak, amelyben megcáfolja a lemondásáról terjesztett híreket. Ezek a hírek tulzattak voltak a nyival is inkább, mert a hadügyminiszter egész sereg törvényjavaslattal készül a parlament elé lépni. Többek között például a parlamenti ülésszak megnyitása után a hadügyminiszter betervezteti a katonatisztek házasságáról intézkedő törvény módosításáról szóló javaslatot. A javaslat legfontosabb része az, hogy ennek alapján a kauciókat lényegesen fel fogják emelni.

A „Lupta” szerint Mirosescu tábornok a követeket mondotta lemondásának híre:

— Állítólag lemondásom híre nagyon meglepett. Megbiztat kaptam a hadsereg reorganizálására és komoly felismerésre és így nincs jogom lemondásra gondolni feladatom elvégzése előtt. Csak munkám elején állok és hi o n mindenkinek hazafiában. Ebben a helyzetben a lemondást szükséges tekintetek vállalt kötelezettségeim teljesítése elől.

Ivott-e már „Dácia” vizet?

Háro
eg

A legn
Egy is

(Hatag Hát
tudósítójától.)

— mint rövid
eltitkási eset fo
ismert hátszegi
utazott hasulró
tézésére. Ottho
mulva visszaté
közbejött a iat
Karánsebesről
az időtől kezd
teljesen nyomá

A kétségbe
tett a hatóság
állapította, hog
sebeben látták
kel éppen kár
összeget el is
nála, egyik is
Ezrel a pénze
saságában, aki
állapítani. Az
hivatalas nyom
aki jelenleg o
kért es pttést
felkeresésére.
kutatás ellené
semmit sem ei

A nyomok
zetnek. Azok,
társaságában l
dőt, de arra n
valóban felszá
csalásban, am

elá

Az Osz
tömeg

VI
ár
Cluj,

Cseh
Rosenb
Finom
Cosmar
Divatsz
Cseh
Svájci
Mintás
Duplas
Férfi sz
Angin
szint
la pap

Schr
babit
vász
sorol
nagy
gy

Három hete eredménytelenül nyomoznak egy eltűnt hátszegi kereskedő után

A legnagyobb valószínűség szerint Salamon Márton bűntény áldozata lett. Egy ismeretlen lugosi mészárosal látták utoljára a karánsebesi állomáson

(Hátseg Hátseg, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hunyadmegyei közvéleményt, — mint röviden jelentettük már — egy titokzatos eltűnési eset foglalkoztatja. Salamon Márton közismert hátszegi kereskedő még október 19-én elutazott hazulról Karánsebesre, üzleti ügyének elintézésére. Otthon azzal bucsuzott el, hogy két nap múlva visszatér. Ehelyett azonban valaminek a közbejötté miatt Salamon Márton október 21-én Karánsebesről a temesvári vonattal elutazott. Ettől az időtől kezdve, vagyis amióta vonatra szállott, teljesen nyoma veszett a kereskedőnek.

A kétségbeesett család az eltűnéstől jelentést tett a hatóságoknál és a bevezetett nyomozás megállapította, hogy Salamon Márton utoljára Karánsebesen látták több ismerőseinek társaságában, akikkel éppen kártyázt. Salamon véletlenül kisebb összeget el is vesztett és mert kevés pénz volt nála, egyik ismerőstől 1500 lejt vett kölcsön. Ezzel a pénzzel utazott el egy lugosi mészáros társaságában, akinek a nevét még nem sikerült megállapítani. Az eredményeket felmutatni nem tudó hivatalos nyomozás mellett Salamon Márton fia, aki jelenleg önkéntes évet szolgálja, szabadságot kért és pátenttel és magányomozást indított apja felkeresésére. De úgy a hivatalos, mint a magánykutatók ellenére az eltűnt kereskedőről mindeddig igemmit sem sikerült megtudni.

A nyomok a karánsebesi állomáson túl nem vezetnek. Azok, akik az ismeretlen lugosi mészáros társaságában látták, az állomáson látták a kereskedőt, de erra már nincs tanu, hogy Salamon Márton valóban felszállt-e a temesvári vonatra. Az aggódo családban, amely attól tart, hogy Salamon Márton

bűnténynek esett áldozatul, felvetődött az a remény is, hogy a kereskedő talán elaludt a Jugoszláviába igyekező gyorsvonaton és átkerült a határon. De ez

Az új rendtörvény megszavazásával Olaszországban fenekestől felfordult a rend

A parlamenti szavazás után azonnal megkezdtek a törvény végrehajtását. Minden fascista-ellenes képviselőt megfosztottak mandátumától. Rombolás, verekedés, lapbetiltás, a polgári szabadság teljes elnyomásának korszaka állott be az ország nagyrészében. Még nem simult el az olasz-francia ellentét

(Róma, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az olasz kamera tegnapi ülésén az igazságügyminiszter bejelentette az állam fokozottabb védelméről szóló törvényjavaslatot. A kamara az igazságügyminiszter beszéde után névszerűen szavazásban 341 szavazattal 12 ellenében megszavazta a törvényjavaslatot, majd titkos szavazással 318 szavazattal 6 ellen másodsori olvasásra is elfogadta azt. A kormány törölte a törvényjavaslat szövegéből azt a szakaszt, amely szerint olaszok, vagy külföldiek által elkövetett deliktusokért azok elkövetői az olasz bíróságok által felelősségre vonandók akkor is, ha a külföldön már ezekért a cselekményekért már meg lettek büntetve. Az új törvény alapján még az éjzshka folyamán megszállták és lezárták a törvény által felszólított antifascista pártok és egyesületek helyiségeit.

Kizárták 124 képviselőt

Ugyanezen az ülésen az egyik fascista képviselő 108 képviselő mandátumának megsemmisítését kérte, akik Matteotti meggyilkolása óta, tehát mintegy 2 éve nem vettek részt a törvényhozás munkájában. Valamennyien a demokrácia és a liberális pártokhoz tartoznak. Padovai képviselő pótlólag 16 kommunista képviselő mandátumának azonnali megsemmisítését is kérte.

Szavazás után az indítvány törvényerőre emelkedett. A vita a javaslat fölött mindössze 14 percig tartott, amely 124 képviselő mandátumának megfosztását eredményezte. A testületileg felvonult kommunistákat ezután a teremőrök kivezetették az ülésteremből.

A francia rémuralomra emlékeztető jelenetek

A történelmi jelentőségű ülés tartama alatt olyan jelenetek is születtek le, mint másfél száz évvel ezelőtt a párisi parlamentben, amikor a jakobinusok magukhoz ragadták a leterrorizált nép fölötti uralmat. Lszazri maximalista képviselő meg akart jelenni az ülésen, a fascisták azonban kiűzték a teremből. Scoti képviselő

Olasz csapatok gyülekeznek a francia határon?

Páris, november 10. Megirtuk, hogy Avezzano párisi olasz nagykövet tegnap hosszasan tanácskozott Briand külügyminiszterrel, aki hír szerint igen energikus hangon kért elégtételt a legújabb fascista atrocitásokért. Ebben az ügyben már intervenciát Rómában is a francia nagykövet, akinek Mussolini jegyzékét adott át, amelyben sajnálatát fejezi ki a történetek felett és bejelent, hogy a tettések bíróság elé fognak kerülni. Mussolini ezenkívül biztosította a francia nagykövetet, hogy az a karabinieri ezredes, aki Bngasi ban a francia konzult az olasz lobogó fölvyontatására kényszerítette, megintésben fog részesülni.

Briand energikusan elégtételt követel

A francia sajtó egyrészének jelentése szerint Briand még nem fogadta el fentartás nélkül ezt a választ és nem tartja teljesen kielégítőnek Avezzano marquis sajnálkozó nyilatkozatát sem, hanem végleges állásfoglalás előtt várja, amíg az incidensek előidézőit Olaszország a legszigorubbán megbünteti.

Azt, hogy végleges megállapodás még nem jött létre, kétségtelenül bizonyítja az a hivatalos párisi kommüniké is, amely szerint Briand külügyminiszter és Avezzano olasz nagykövet

a feltevés nem állhatja meg a helyét, mivel a szigorú határvizsgálat folytán nem tételezhető fel, hogy a vármórség valamelyik tagja észre nem vette volna, hogy valaki alszik a vonatban. Még inkább csökkenti ennek az eshetőségnek a valószínűségét az a kézenfekvő körülmény, hogy Salamon Márton, ha mégis átjutott a jugoszláv határon, külföldről is hírt adhatott volna magáról.

Ezek után legvalószínűbb az, hogy a kereskedő bűntény áldozata lett. A szerencsétlen család iránt egész Hunyadmegyében általános a részvét.

sőt, aki az ellenzék kizárása ellen szavazott, egy fascista képviselő a folyosón arcul ütötte. A szavazás előtt két képviselő távozni akart, a fascisták azonban visszakényszerítették őket és erre mindketten igennel szavaztak. Salandra és Giolitti nem voltak jelen. Gasparetto, a kamara elnöke, aki ellenezte a javaslatot, az ülés után lemondott.

Lapbetiltások özöne

Mussolini átvette Federzoni eddigi belügyminiszterétől, aki a Garibaldi-ügyben Franciaországgal szemben kompromittálva látzik, a belügyminisztérium vezetését. A Duca ezzel az ötödik minisztériumot egyesíti a saját vezetésé alatt. A minisztérium átvétele után körrendeletet intézett a prefektusokhoz, utasítva őket, hogy a legnagyobb körültekintéssel hajtsák végre mindazokat a törvényeket, amelyek a fascista kormányzat védelmére szolgálnak, biztosítsák a közrendet, ellenőrizzék a közigazgatást, a közpénzek felhasználását és támogassák a fegyveresen dolgozókat.

A hivatalos "Tribuna" jelentése szerint a fascista rendszer védelmére szolgáló rendszabályok alapján kezdetüket is vették már a különleges nyomozások és lefoglalások. Milanóban a rendőrség lefoglalta a szabadeivpárt helyiségeit és betiltotta az "Avanti" és "Unita" című lapokat. Nápolyban szintén öt újság megjelenési engedélyét vonták vissza. Ugyancsak tegnap este elfogták Gramsci és Ferrari kommunista képviselőket.

Megszűnt az életbiztonság Páduában

Az általános olaszországi viszonyokra a berlini "Vorwärts"-nek a svájci határról származó azon értesülése, hogy Páduában névsorosan hrdetmény jelent meg falragaszban, amelyen fel van sorolva azoknak a neve, akik rövid időn belül el kell hagyniuk a várost, mert nem vállalnak értük felelősséget. Páduában kirabolták a püspöki nyomdát és elpusztították a zsinagógát. A városból sokan elmenekültek.

tegnapi tárgyalásikon megállapították, hogy bszghazli és a ventimigliai incidensek elintézése "barátságos megértéssel" folyik és Briand nyomatékoraan utalt az olasz nagykövet előtt azokra a veszélyekre, amelyek a két ország egységes viszonyában származhatnak a garibaldi-figyhöz hasonló esetekből. Végül pedig — a hivatalos jelentés szerint — Briand annak a reményének adott kifejezést, hogy az olasz nyilvánosság a jövőben tartózkodni fog Franciaországgal szemben az igaztalan és a két állam együttműködésére ártalmas mozgalmakról.

Új mozgósítási terv Franciaország ellen

A francia sajtó egyre szélesebb felületen támadja Mussolinit és a legszigorubb rendszabályokat követeli.

A francia rojalisták vezetőorgánuma, az "Action Française" ma hosszabb tudósítást közöl az olasz-francia határról, amely Olaszország nagyszabáru katonai készütlődéseiről számol be. A lap szerint az olasz helyőrségeket a határ mellett nagyon megerősítették és Alexandriában egy újabb hadtestet szerveztek. Az "Action Française" arról is tud, hogy az olasz vezérkar új mozgósítási tervet dolgozott ki, amely kizárólag Franciaország ellen irányul.

Nagy elárusítás!

Az Osztlán és Weisz-féle csödtömeg elárusítása megkezdődött a

VICTORIA áruházban

Gluj, Gal. Victorlei No 1.

(volt Kossuth L. utca)

Árjegyzék

- Csehországi vászon 28
- Rosenbergi vastagszálú vászon 39
- Finom Zefir 42
- Cosmanosi kreton 80 c. széles 39
- Divatszövet, vegyes szín 60
- Csehországi cérna barchet 50-65
- Svájci mintás grenadin 45
- Mintás batiszt 28
- Duplazéles eponge 78
- Férfi szövet, 140 c. széles 285-295
- Angin (crem, rózsá és piros színben) 42
- Ha paplanok 690

Schroll vásznak, finom babits, Chifonok, lepedő vásznak és az itt fel nem sorolt áruk a lehető legnagyobb választékban, gyári áron jóval alul való elárusítása.

BELSE-SKEDÖK

ÖSSZEG ÉNZFIZE JÁK EL

ec. 17-ig

reklámja: hand-ut 8.

jut a városnak, kkal. si helye termé- er, aki cs-knem önajánlatát ko- en eltűnt Ko- különösen meg- szurós nézését, hogy azonos e- ott Schultzeval, nyossággal meg- z adatok azon- k és f. lsorakoz- rdatemelők.

lantrop Schütze e, akit a sors a butumával felru- emberiség szá- az, aki berlini és millió aranymárka tségtelenül meg- yirja az a körül- zett pénzüsszeget rta felhasználni ezették, midőn a on rászorulóknak ár szomorú lesze- (k. r.)

mentet

közigazgatás mig a kor-

hadügyminiszter

tanács foglalkozik adatu pénzügyi- A minisztertanács és lehetőleg leg- rel fogja döntését sára javultak is a et abból is, hogy ilatkozatot küldött negcáfolja a lemon- a hírek tulzottak a hadügyminiszter észül a parlament a parlamenti ülés- niszter beérjeszti kedő törvény mó- vaslat legfontosabb kauciókat lényege-

tábornok a követ híre:

ire nagyon meg- reg reorganizálásá- nincis jogom lemon- zése előtt. Csak mindenkinek hazafi lemondást szokás- eim teljesítése elől.

ia" vizet?

Hogyan neveljük új erdélyi generációnkat a zsidósághoz való visszatérésre

Dr. Kohányi Rezső kulturreferátuma a nagyváradi cionista-konferenciához

(Oradea-nagyréva, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradi cionista konferencia második napjának estéjét dr. Kohányi Rezső kulturreferátuma rekesztette be. Kohányi dr. referátuma széles koncepciójú, az egész probléma-komplexum minden részletére kiterjedő alapos tanulmány, úgy, hogy szükségesnek tartjuk az alábbiakban teljes terjedelmében közölni.

Kiknek szól a javaslat

E javaslat — mondotta Kohányi dr. — nem szól azoknak, kik teljesen emigráltak a régi zsidó kultúrában, a járnál-hátnál-működésben, az asszimilációtól való félelmükben megtagadják környezetükhöz való világi kultúrát. De nem szól azoknak sem, akik a megélhetés hajójából, csak hogy könnyebben haladjon az Élet tengerén, kihajították mindent, ami a régi zsidó kultúrához tartozott.

E javaslat azoknak szól, akik a „Tóra im derech eret” elve alapján a világi ismeretek elsajátítása mellett oly mértékben akarják a zsidó kultúrát megőrizni és átadni az új generációnak, amennyire ezt a gyermekek, ifjak és felnőttek ideje, tehertörő képessége és egyéb körülmények megengedik.

A zsidó nevelés a háború előtt és után

Az a tény, hogy a világ legnagyobb államhatalmai elismerték a zsidóságot mint népi- és vallási kisebbséget — olyan tény, amely a világháború előtt ha de facto mag is volt, de jure nem volt elismerve, a zsidóságot új kulturális célkitűzés elé állította.

Eddig kulturális vonatkozásban függvényei voltunk a befogadó államalkotó népeknek. Ma önálló kulturális célokat tűzhetünk magunk elé, bár el kell ismernünk, hogy Nagyrománia különböző országrészeiben szétszórt és különféle nyelvekben felnevelkedett zsidóság anyanyelvüket kismimmizálásával az államhatalom rendkívül megnehezítette céljaink elérését. Az eddigi választás mellett a népi nevelésnek elmulasztása, — ma, amikor meg van erre a törvényadta lehetőségünk, — egyenlő értelem volna az öngyilkosságunk.

Palesztina és a keleti országok zsidó nevelése nem lehet irányadó

Az asszimilációs nevelési rendszer évtizedes mulasztásait rövid idő alatt helyrehozni lehetetlen. Türelemre, fokozatos haladásra van szükség. Maximális követelmények felállítására, amelyek nem veszik figyelembe a tényleges állapotokat, a nagy közönség az ifjúság tehertörő képességét, egyenlő volna a kulturális problémák megoldásának teljes elodázásával.

A palesztinai iskola rendszer példája és méretei épp oly kevésbé lehetnek számunkra irányadók, akárcsak a beszarábiai, Lengyel és lett-országi zsidó testvéreink kulturális célkitűzései. Amott Palesztinában a héber nyelv nemcsak a valóságos életnek a nyelve, de az államnak egyik hivatalos nyelve is, emitt Beszarábiában, Lengyel- és Lettországnak pedig több évtizedes fejlődésre tekinthet a héber nyelvű kultúra vissza.

Ezzel szemben mi ennek a munkának még csak az eles-elején tartunk és figyelembe véve azt, hogy a román tanítási nyelv — fájdalom — egymagában is rendkívüli túlterhelést jelent az iskolába járó ifjúságnak, nagy óvatossággal kell az új zsidó kulturális program határait kiszabnunk, nehogy túlzott követelményekkel magunkra zúdítsuk a gyermekeiket féltő szülők ellenállást.

Anyanyelv, államnyelv, héber nyelv

E javaslat a zsidó ifjúság anyanyelvének minden kertesés és önámítás nélkül azt a nyelvet tekintti, amelyben a zsidó gyermek de facto felnevelkedett és felnevelkedik. Ez az anyanyelv éppen a multszázadbeli asszimilációs törekvések következtében nemcsak országrészenként (Beszarábia, Regát, Bukovina), de egyes

országrészekben belül városokként (Máramaros-sziget, Kolozsvár, Szeged) is más és más. Bár mennyire késlelteti is ez a tény a romániai zsidóság kulturális egységének a kialakulását, lehetetlen és értelmetlen dolog volna szemet hupynunk felette és kötelességünk precizen megállapítani álláspontunkat anyanyelvünkkel szemben.

Álláspontunk a jog álláspontja: szent meggyőződésünk, hogy természetadta jogunk — amelyet jogsérelem nélkül semmiféle hatalom el nem vehet — igénybevenni mindazt a könnyítést és kényelmet, amit az anyanyelv a gondolatoknak közlésénél bírkinnek nyújt. Készségesen áll ez az olyan szubtilis szellemi munkára, mint amint a vallásoktatás. Ezért a zsidóságnak mindent el kell követnie, hogy minden intézkedés, amely ezt a jogunkat korlátozza, visszavonásuk és ssha meg ne ismétlődjék.

A galutban élő zsidóságnak eme természetadta joga anyanyelvével szemben azonban semmit sem von le ama kötelességéből, melyet éreznie kell az állam nyelve, a románul és az egyetemes zsidóság nyelvvel, a héberrel szemben.

Ami az államnyelvet illeti, ennek hathatós érvényesítéséről a meglevő törvények és rendelkezések — fájdalom — a kellesténél jobban is gondoskodnak. Az elemi iskola első osztályában pl. a heti 28 óraszámából 23 óra a román nyelvű tanításra és 5 óra a zsidó oktatásra és hitoktatásra — román nyelven. E javaslat szerkesztője az utóbbi évek szomorú tapasztalatai alapján a meglevő állapothoz alkalmazkodik az iskolák tananyelve tekintetében. Ha a zsidóságnak sikerül az anyanyelv kérdésében az állam hatalomtól engedelményeket szereznie, ráérünk akkor újabb kulturális javaslatot készíteni.

Ami már most a héber nyelvet illeti, ez a nyelv nemcsak imánik nyelve, nemcsak az Ó-testamentum és a zsidó tudomány és irodalom nyelve mind napjainkig, de az egyetlen kulturális kapocs, amely a szétszórtasban élő zsidóság egységét jelenti és az egyetlen elképzelhető kulturális kapocs, amely a galut zsidóságát Erec Jiszráéllel, mint az egész zsidó nép kialakuló kulturális központjával egybeköti. A héber nyelvvel áll, vagy bukik a zsidó népi reneszánsz. Ha nem akarjuk, hogy a következő zsidó generációk épp oly szomorúan vergődjenek az anyanyelv, az államnyelv és a héber nyelv Scylla és Charibdis között, mint ahogy a mi generációnk vergődik, elkerülhetetlen szükség-szerűség, hogy a héber nyelvet — ha bármily lassu és fokozatos haladással is — élővé tegyük, mert csak így adhatunk a zsidó nevelésnek valami állandó alapot az örökös változásban.

Amíg a zsidóság meg nem becsüli örel nyelvét és nem helyezi arra a piedesztálra, amely e nyelvet megilleti, ne számítsunk arra, hogy külső tényezők respektálni fogják lelki szükségleteit. Amíg a zsidóság — a biblia népe — nem vet véget annak a szégyenletes lelki nyomorúságak, hogy tanult egyedül nagy tömegben nem értik az imák és a biblia nyelvét, ne számítsunk arra, hogy külső tényezők egyáltalán komolyan is vegyék.

Az iskola és család a zsidó oktatásban

A zsidó oktatás és főleg a hebraizáció oroszlanrészét a zsidó iskolák kell, hogy magunkra vállalják, egyrészt azon okból, mert „was Hanschen nicht lernt, lernt Hans nimmer mehr”, másrészt azon okból, mert a zsidó család éppen azon körökben, amelyek igényt tartanak a világi ismeretekre is, már nem képes az iskola munkáját kiegészíteni. Ez is az asszimilációs törekvések gyümölcse.

Minden későbbi, iskolán kívüli zsidó kulturális munka és hebraizálás csak kiegészítője lehet annak, amit a növendékek a zsidó iskolában elsajátítottak.

A módszertani problémák

Amíg a zsidó nevelés és oktatás kizárólag

a biblia és talmud tanulmányozásában állott és annyi idő; áldoztak reá elődeink, amelyről joggal elmondhatták a mindennapi ima szavával: ubahem nehage jómam velajla — a legelavultabb tanítási módszernek is meg kellett, hogy legyen a maga eredménye.

Ma azonban, amíg az iskolagyermek idejét és energiáját a világi tantárgyak és a román tananyelv veszik igénybe, a zsidó oktatásra rendelkezésre álló időt — amely kötelező tanóra formájában átlagban napi egy óránál többre meg nem szabható — a lehető leg gazdaságosabban, pedagógiaiilag legjobban bevált tanítási módszerrel kell kihasználani.

Ez a módszer az Irvit-Beivrit módszer, amely — tekintve, hogy iskolás tömegekről van szó — nem egészen a Berlitz-módszer szerinti, hanem kiegészítő nyelv igénybevételével alkalmazandó és kezdőfokon a szemléltetésnek minden rendelkezésre álló eszköze (faltablek, ábrák a tankönyvben) felhasználandó. Kiegészítő nyelvként természetesen a gyermekek anyanyelve használandó, mert az egyik ismeretlent a másik ismeretlenel tanítani képtelenség. Amely mértékben gyorsodik a növendékek héber szókinése, oly mértékben válik feleslegessé a kiegészítő nyelv használata. Ezel a módszerrel bizonyos idő után kiküszöbölhető a szövegek lefordítása és rendkívül sok időt lehet vele megtakarítani.

Ehhez a módszerhez tartozik a tananyag, a héber szöveg rendszer megválasztása. Aki minden selekció nélkül tanítja a bibliai és talmudi szövegeket, — az volt eddig a szokás — az visszaél a rendelkezésre álló rövid idővel. Csak a legfontosabbat, a legzsebb, valláserkölcsei szempontból a legértékesebbet kell tanulni. A többi háziolvasmány formájában kell kiegészíteni, de ezt is gondosan megválogatva.

Rendkívül fontos annak a módszertani szempontnak a hangsúlyozása is, hogy a gyermek ne magoljon be értelmetlen szövegeket, csak annyit olvasson és tanuljon, esetleg könyv nélkül, amit kellő szó és nyelvtani előkészítés után alaposan meg is értett. A nyelvtani előkészítésből az elemi iskola 2. és 3. osztályában el lehet és el kell tekinteni, de az elemi III. osztályától kezdve főfelé abszolút szükség van reá.

Ami a héber nyelv kiejtését illeti, legkívánatosabb volna az egész vonalon a szefárd kiejtés bevezetése. Amennyiben ennek a konzervatív részről akadályai volnának, a középiskola IV. osztályáig megtartható a mai askenaz vagy lengyel skenaz kiejtés és csak a középiskola V. osztályától kezdődőleg — csak a héber nyelvi órákon vezetendő be a szefárd kiejtés.

E javaslat szerkesztőjének tapasztalatából leiszart meggyőződése, hogy az Irvit-Beivrit módszerrel és a mi viszonyainkra szerkesztett vagy gondosan megválasztott tankönyvekkel összehasonlíthatatlanul nagyobb eredményt lehetne elérni a mainál és aránylag nem sokkal több időráfordítással.

Amint a a gyermekek birtokában lesznek a héber nyelvnek, olyan kulcs lesz a kezükben, amellyel hozzáférhetnek majd a zsidó kultúránk páratlanul gazdag kincsesházához. Ezt a kulcsot körülbelül napi egy kötelező órát számolva erre a célra — 12 esztendő munkája árán feltétlenül megszereshetik.

A zsidó elemi és középiskolák többféle szempontnak kell, hogy megfeleljenek.

A vallásos nevelés szempontjai

A galutban való feumaradásunk legerősebb oszlopa a vallás volt. Zsidó iskola tehát a zsidó valláshoz se hitlen, se hitátlan nem lehet!

Itt azonban álljunk meg egy szóra! Mit ér az iskolák legodaadóbb igyekezete a vallásos nevelés és vallásoktatás terén, ha a szülő ház nem egészíti ki, hanem ellenszolyozza, sőt olykor egyenesen destrálja az iskola munkáját? Nyilvánvaló, hogy itt komoly eredmény csak az iskola és szülő ház komoly együttműködéséből várható — a szülő ház kiegészítő munkájára azonban még jó ideig alig lehet számítani. Ebben a tekintetben össze kell foglania a zsidó közélet minden tényezőjének, hogy egészege-szebb, zsidóbb szellemet honoltsion meg a zsidó családban. Ezáltal minden igyekezet meddő fog maradni.

Legolcsóbban **fest, tisztít UNIO, Cluj** Fióku let Str. Baritju 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Motilor 110. Gyár C. Regele Ferdinand 133. Telefon 877

Csütörtök
A mi
szisztilá
mákat, a
meg fog
sz ezerny
kapcsolat
multjával
Nem a v
künk, az
eleven sz
lelkünk
Bialik.
Eppe
tás szelle
ez elemi
miben a
mudi mi
a nyiv n
val tanit
sége szim
elmélyíté
vállás tö
törvényim
kedni. A
középszo
a vallásq
iskola fel
a szimbo
megalpo
elvetni m
számmal
hanem h
nek mély
vihar sem
Az ele
meg kell,
ber nyelv
vonzakba
jeleabb re
q tanítára
se nem a
a cél és
A leg
nősen az
zsidó tört
ban a kö
egyforma
ségének,
resedjék.
hogy a z
a reménye
iránti szer
sentiment
lunk, ha
mely Erec
jesítésére
Jiszráéllel
a „chibba
nünk kell
E szer
hogy a n
tiv munka
elsősorban
gazdasági
szatengő n
lett a pro
ostermelő
kiszabadul
visszavezet
tűsünk le
van szükség
nevelőnk
regítőkre o
felnevelő o
Ez a s
munka, a
kell, hogy
motivum a
jobb. A k
zsidó iroda
és képzém
lítés teendő
Az oly
nevelésre a
fordítani. I
A rendkívü
heti óra m
Nagyon jó
Hiába! Te
A leány
nevelésnél.
még kirivó

november 11

abau állott és amelyről jog- ma saavával: a legelavul- kellest, hogy olásgyermekek tárgyak és a a zsidó okta- amely kötelező t egy óránál leh:ő leggas- jobban bevált ni. beivrit módszer, s tömegesről z-módszer sze- bevételével al- zemiáltatásnak se (állablák, andó. Kisgító rmekek anya- tk ismeretlent képtelenség. a növendékek válik felesle- . Ezzel a mód- bbólható a szö- ok időt lehet a tananyag, tá a. Abi mia- iai és tanulói szokás — az d idővel. Csak szerkesztési szem- rakítani. A töb- ll kiegészíteni, a módszertani hogy a gyer- n szövegeket, esetleg könyv ni előkészítés nyelvtani elő- b osztályában az elemi III. zolot szükség illisti, legkivá- a szefárd ki- nek a konzer- a középiskola l eskenaz vagy a középiskola csak a héber zefard kiejtés. pasztalatóból le- rit-beivrit mód- erkesztett vagy yvekkel össze- nényt lehetne szokkal több ában lesznek a a kezükben, zsidó kultu- ázához. Ezt a zlező órát szá- andó munkája koiák többféle ljenek. les szemponijal nek legerősebb la tchit a zsidó nem lehet! y szóra! Mit ér te a vallásos ha a szülői ház yozza, tő: oly- pla munkáját? redmény csak egyttműködé- gészítő munká- lehet számítani. fogna a zsidó gy egészségre- on meg a zsidó ykezet meddő . Cal. Motilor telefon 377

A mi évezredes gyönyörű vallásunk csak az asszimiláció számára jelentett megkövetelt formákat, azonban a zsidó népi nevelés bizonyára meg fogja találni a vallási formákban szokot sz ernyi elrejtett érzelmi és értelmi szálakat, kapcsolásokat, amelyek vallásunkat népünk multjával, jelenével és jövőjével összekötik. Nem a vallás követelt meg, hanem a mi lelkünk, amely nem képes a tradíció formáiba eleven szellemet és tartalmat önteni! „A mi lelkünk lett szegényebb”, mondja a nagy költő Bialik.

Eppen ez okból a vallásos nevelés és oktatás szellemét illetően különbséget kell tennünk az elemi és középfokú oktatás között. Az elemiben a vallás tanítása (bibliai csodás elem, tal mudi midrási legendák) szószentírti értelmében, a népi néplélek legkonzervatívabb jámborágá- val tanítandók. A kis gyermeknek nincs szükségére szimbolizálás, történelmi és erkölcsi filozófiai elmélyítésre. Ezzel szemben a középiskolában a vallás törvényeinek és formáinak szimbolikus, történelmi és etikai alátámasztására kell törekedni. Az olyan növendék, aki az elemi és középfokú alsóbb osztályaitól magával hozza a vallásgyakorlatot, a megsokát és a közép- iskola felsőbb osztályaiban elmélyíti magában a szimbolikus, történelmi és erkölcsi filozófiai megalkotással, az ilyen növendék nem fogja elvetni magától ősei vallását rögtön az első alkalmával, smint idegen eszméiről kerül, hanem hasznos lesz az olyan fahoz, amelynek mélyen elágnak a gyökerei és a legerősebb vihar sem fogja kidönteni helyéből.

A héber nyelv és irodalom

Az elemi és középfokú oktatás során 12 év alatt meg kell, hogy tanítsa a növendékeket a héber nyelv grammatikájára, szókincsére és nagy vonásokban a középfokú és héber irodalom leg- jelebb reprezentatív műveire. Mindentütt a mennyiség és a minőség helyezésére a főszerep nem a mennyiség, hanem a minőség felkeltése a cél és nem az edáthelmasok bemagolása.

A történelmi és a szociális nevelés

A legnagyobb gond fordítandó arra, (különösen az olvasmányok megválogatásában és a zsidó történelmi tanításában) hogy a zsidó ifjú- ba a közös származásnak, a többé-kevésbé egyforma múltjának a tudata, a zsidó nép egy- ségének, közös sorsának gondolata meggyöke- resedjen. Minden alkalmat felhasználandó arra, hogy a zsidó ifjúban egy zsidó jövőnek a reménye és szel kapcsolásban Erec Jisráél iránti szeretete felkeltessék. De nem csak afféle szentimentális, romantikus szerelemre gondol- nek, hanem olyan őrzés meggyökeresítésére, mely Erec Jisráéllal szemben kötelezettségek tel- jesítésére is képesíti tegye a zsidó ifjút. Erec Jisráéllal és am Jisráéllal szemben nem elég a „chibbah” érzése — mondja Bialik — érez- nünk kell a „chobah”, a kötelesség érzését is!

E szempont a zsidó iskolát arra kötelezi, hogy a növendékekkel megismertesse a produk- tív munka értékét és szeretetét ébressze benne elsősorban a föld megmunkálói iránt. Népünk gazdasági átmozgatóitól el kell válni. A régebben talteleg merkantil szellem visszahozására mel- lett a produktív munkára való nevelés és az őstermelő munka megkedveltetése, a gettóból kiszabadult népnek a természet anyja ölébe való visszavezetése kell, hogy egyik legfőbb célkitű- tésünk legyen. A zsidó jelennek kétféle típusra van szüksége — mondja Baber, a mi nagy nevelőnk — chalucra Erec Jisráél számára és segítőkre chuc-laarechen, akik az Erec Jisráé. b felnevelő chalucokat támogatják.

Az esztétikai nevelés szempontja

Ez a szempont a kézügyességek, a kézi- munka, a rajz, a zsidó dal és zene tanításában kell, hogy érvényesüljön. Minél több a zsidó motívum a rajz, ének és zene tanításában, annál jobb. A középiskola felsőbb osztályaiban, a zsidó irodalomtörténet keretében a zsidó szülő és képzőművészet legfőbb képviselőiről is em- lités teendő.

Az oly nagyon elhanyagolt tornára, testi nevelésre a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani. Ifjúságunk testileg nagyon elszatnyult. A rendkívül megerőltető szellemi munka (28 heti óra már az elemiben) ellensúlyozást kíván. Nagyon jó szolgálatot tehet a cserkészlet is. Hiába! Test és lélek elválaszthatatlan egymástól.

A leánynevelés nemkevesebb fontos a fu- nevelésnél. E téren az asszimiláció pusztítása még kirívóbb, mint a fiuknál. Pedig a zsidó

család lelke az anya! A konzervatív vallási fel- fogás a leányok zsidó oktatását nem veszi na- gyon komolyan. Ezzel a szellemmel a leghatá- rozottabban szakítani kell.

A tankönyvkérdés problémái

Végtelenül fontos a tankönyvkérdés is. A világháború előtt a zsidó iskolában bevezetett magyar-nyelvi olvasó könyveknek a szerkesztése olyan volt, hogy az olvasmányoknak csaknem a fele és a versek egy része is a zsidó hitélet és történelem köréből volt merítve. Ezzel szem- ben a mai román olvasókönyvek — am lyek az állami iskolák számára készültek — a görög- keleti vallás köréből vett olvasmányokkal van- nak ellátva. Minél előbb új román nyelven írt olvasókönyveket kell szerkeszteni és approbát- tani direkt a zsidó iskolák számára, amelyek ugyanolyan arányban tartalmazzanak zsidó té- májú olvasmányokat és verseket, mint aminő szerkesztésű olvasókönyvek voltak a magyar

impérium alatt. Ilymódon a zsidó hitélet és történelem tanítását tehermentesíteni lehetne az olvasókönyvbe felveendő anyaggal, mely könyv a román nyelvi órák alatt volna olvasható.

A zsidó tanító és tanár

A zsidó nevelés és oktatás végtelenül fontos kérdése végelemzésben a tanító és tanár szemé- lyén fordul meg. A tanításhoz nem elég a tudás és türelem, lelkesedés is kell hozzá. Enélkül a legszebb javaslat vagy iskolai törvény is holt betű marad. A zsidó iskolák fentartóit nem tu- dom eléggé hangsúlyozottan figyelmeztetni arra a szomorú tényre, hogy a zsidó tanítót nem részesítik mindenütt az őt megillető megbecsü- lésben és rosszabbul fizetik mint az állami ta- nitókat és tanárokat. Anyagi gondokkal, vérző fejjel nem lehet tanítani! A zsidó tanítót és tanárt már az ő zsidó dolgokban való többlet tudására is vissza kell állítani arra a pieder- szátra, amelyre őt őseink helyezték.

Petrovici miniszter

féllábbal kívül érzi magát a kormányból

A miniszterek elégedetlenek a költségvetéssel. A tegnapi minisztertanács

(Bucuresti-Bukarest, november 10. A mai minisztertanács felolvasták a trónbeszéd szövegét, majd meghallgatták Lepidatu miniszter jelentését, aki azazól a kölcsönajánlatokról számol be, amelyeket Ghyl bankár tett az egyes erdélyi városoknak. Ezután elhatározták, hogy új szabályrendeletet dolgoznak ki az idegenek tartózkodási engedélyéről.

A pénzügyminiszter felolvasta az új költségvetés, amelynek végleges összege a bevételnél 35 mil- liárd 400 millió, kiadásnál 33 milliárd 500 millió. Ennek a differenciának nagyrészt a tisztviselők fizetésének harmonizálására fogják felhasználni. A minisztertanács elhatározta, hogy leépítést eszközöl a tisztviselői karban. A szakminiszterek nincsenek megelégedve a költségvetéssel. Körülbelül 2 milliárdra volna még szükség, hogy a részorminiszterek igényeit kielégítsék.

Petrovici miniszter kijelentette, hogy a pénzügyminiszter miatt féllábbal kin van a kormányból. A minisztertanács végül a román-francia szerződés Párisban való kicserélését határozta el.

Határmenti idillek a kolozsvári hadbírótság előtt

Két vádlottat elítélt, három felmentett a hadbírótság

(Cluj Kolozsvár, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hatodik hadtest hadbíróságá- nak komor felsei közé ma délután peresket összehívott be egy per, amelyben öt jámbor falusi állott a hadbírótság előtt: Demeter Mihály, Farkas József, Pistruta Alexandru, Ciorba Adache és Ocsó Jánosné. Felolvassák a vádiratot. Demeter Mihály és Farkas József Biharkezeszinél, Pistruta Halminál, a két asszony pedig Kistarnánál álltápte a román határt anélkül, hogy utlevele, vagy határát- lépési engedélye lett volna.

A tanács elnöke, a kedélyes, meleg szívű Solomon ezredes felszólítja a vádlottakat, hogy adják elő védekezésüket.

Első számú vádlott: Farkas József. Nap- barnított arcu magyar gazda. Villasserü bajusza összeülkezik hosszú pakompartijával.

Égő ember két ország határán

1926. július végén egy este a biharptspöki korezmában mulatott komáival Földje, háza ott fekszik éppen a határ mellett. Testvérbátya, akivel földje szomszéd, Magyarországnak rekedt. Később este volt, midőn alaposan berugva haza- felé botorkált, de sehog sem találta meg a helyes utat. Addig ment, amíg egy szinhez ér- kezett. Farkas József nem sokat teketörizott, hanem azon mód lefeküdt a szinbe. Égő pipá- ját maga mellé tette. Alig telhetett el pár perc, mert arra ébredt, hogy kutya melege van és átható szag fojtogatja. Ahogy felébredt, egy- szerre kijózanodott. Látta, hogy bátya magyar- országi birtokára tévedt s körülötte minden ég. Kirohant és égő ruhákkal futni kezdett hazafelé. A román határőrök, akik a tűze- s az égő emberre figyelemesek lettek, lekapták Farkas József gazdát, eloltották ruháját és behozták a kolozsvári katonai fogházba. Most kettős bűn terheli a lelkét. Oda is, vissza is utóval és engedély nélkül lépte át a határt. Farkas József kéri, hogy mentse fel, nem érzi magát bűnösnek...

Akik átélték, de át nem vettek

Demeter Mihály a második vádlott. Lag- akább 50 éves már az öreg Mihály, kis szür- kűlő bajuszt hord, szemét félszenken pislognak. A budapesti hatóságok kiutasították Magyar- országról azzal az indoklással, hogy Demeter Mihály improduktív elem, akiből semmi hasznát nem látja Magyarország. Kakastollas magyar csendőrök elhozták a határig Demeter Mihályt s itt az isteni gondviselés figyelmébe ajánlották.

Demeter Mihály pedig addig botorkált a két ország között, amíg a román határőrök kar- jaiba került. Kéri felmentését, mert nem érzi magát bűnösnek.

Következik a harmadik számú vádlott. Ciorba Adache. Fiatal, kacsiás ngytarnai özvegyasszony.

Egy kis pállnkáért a szomszéd- országban

Október 6 án reggel Ciorba Adache rázárta két kis gyerekére a lakást, magához vett 12 boronát és Nagytarnáról (C ehszlovákia) ájtött Kistarnára (Románia), hogy vegyen magának egy fél liter szeszt. Ádómat akart rendezni. Senki nem állta útját. Ciorba Adache megvá- sárolta a szeszt és azzal nyugodtan indult visszafelé.

A hidnál két határőr megragadja és ci- peli magával. Még csak éppen annyira ideje volt, hogy átküldjön Csehszlovákiába, hogy vigyá- zanak gyermekeire. A parancsokháson a gra- nicárok megitták a fél liter szeszt, Ciorba Adachet pedig tiltott határátlépésért leküldték Kolozsvárra a hadbírótséghez.

Halló-e Julis?

Következik az ötödik számú vádlott, Ocsó Jánosné. Nagytarnán lakik ő is. Ciorba Adache földje. Kis, kőholdnyi földje ölelkezik a ro- mán határral. Október 8 án éppen pasulyt szedett, midőn meglátta a határon innen dol- gozó ángyát. Elkezdett kiabálni neki: — Julis, halló-e?

Julis nem hallotta és Ocsó Jánosné egyre kö- zelebb jött Romániához. Már már ott volt a határkö- mellett. Egy fa mögül két éber és lelkiismeretes határőr figyelte a történeteket. Ocsó Jánosné pedig egyre jobban kiabált és egyre közelebb jött. Abban a pillanatban, midőn a két mellett egy lépést tett Románia területére, előugrott a két baka és lecsipte Ocsó Jánosné, azon mód, meztitláb, ugy, ahogy faszulykát szedett. A katonai ügyés: kérte a paragrafusok alkalmazását a három férfi vádlottra, de kérte a két asszony felmentését. A hivatalból rendelt hadnagy-védő csatlakozott az ügyész indít- ványához.

A hadbírótság rövid tanácskozás után Farkas Józsefet egyhónapi, Pistruta Alexandrut tizenöt napi börtönrre ítélte. Demeter Mihályt felmentette a hadbírótság és elrendelte Magyarországra való visszatartóztatását. A két asszonyt is felmentette a hadbírótság.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai napjár

Csütörtök
5687. Kiszlév 5.
1936. november 11

Megkezdődtek a tárgyalások a romániai munkásmozgalom egységesítése érdekében. A Munkásszövetségek Országos Tanácsa és az Egységes Szervezetek Országos Szaktanácsa, valamint a mindkét országos szaktanácsokhoz tartozó szervezetek képviselői az előreláthatólag huzamosabb ideig tartó egységesítő tárgyalásokat megkezdették. A tárgyalások alapját az ezévi amsterdami szakszervezetek kongresszusán ebben a kérdésben elfogadott határozati javaslata képezi s a Munkásszövetségek Országos Tanácsa felhívására ültek össze tárgyalni a két frakció megbíztottai. Most két napig tárgyaltak Kolozsváron az egységesítés érdekében. A kétnapos tanácskozáson már szőnyegre került vitás kérdésekben kialakult álláspontok végleges megállapítása végett, amelyeket mindkét oldal a szervezetek vezetőivel külön-külön kívánnak precizírozni, a tanácskozásokat rövid időre felfüggesztették. Mindkét részről egyhanguan megállapodtak abban, hogy a tanácskozások ideje alatt mindkét frakció úgy sajtóorgánumaiban, mint más alkalmakkor az egység érdekében fejtsenek ki intenzív munkálkodást.

Halálosvégi autóelgázolás az érmihályfalvai orsz. gúton. Véres szörnyesültség történt az elmúlt csütörtök délután az érmihályfalvai nagykárolyi orsz. gúton. D. Bart Gábor vasadi gardalétkő szekerével hazafelé halgott az érmihályfalvai betévesárról. Utközben utolérte báró Uray János pikolti földbírókos a fia, a sofőr túlkelt a lendett, mire D. Bart leugrott a szekeréről, hogy fékcentarasa az ijedő lovakat, de időközben az autó is odétt és Dita tót elütötte oly szeren esétlenül, hogy maga előtt vitte 20 méteren keresztül. Az autó azonnal megfordult és D. Bart visszavitte az érmihályfalvai kórosvóshoz, aki s békötötte. De ez már nem használt semmit, mert a gada Vasadon pén eken éjjel nagy szenvedések között meghalt. A vétkes sofőrt, Deák Jánost, a pikolti csendőrség letartóztatta és bekísérte a zilahi ügyészségre.

Meteorhullás Érmihályfalván. Tudósítónk jelenti: A szokatlan meleg őszi időjárásnak rendkívüli természeti tüneténei voltak Érmihályfalván. Tegnap reggel fél 6 óra tájban Érmihályfalva fölött csillagerő hullott le, amely azonban a rendszer szokástól eltérően nem vészett el a légkörben, hanem egyenesen a földre hullott. Az emberek, akik ebben a kora reggeli órában már az utcákon voltak és tanultak voltak a csodaszép tüneténeknél, keresni kezdték a meteorokat, azok azonban oly aprók voltak, hogy egyet sem leltek belőle.

Rózsahegy-i amerikai turnéja súlyos válsággal küzd. Newyorkból jelenti: Rózsahegy-i Kálmán, a Nemzeti Színház híres művésze, aki amerikai turnéján Newyorkban nagy sikerrel vendégezrepelelt, vidéken a rossz rendezés miatt súlyos anyagi veszteséggel küzd. Rózsahegy-i impresszáriója meglépett a bajbajutott társaságtól Rózsahegy-i társulata visszatért Newyorkba, ahonnan valószínűleg hazijön.

Divatrevü a Magyar Színházban. A romániai alkalmozottak és magántisztviselők szövetésége a hó 28-án délelőtt 10 órakor negyszabásan divatrevüt rendez a kolozsvári Magyar Színházban. A divatrevüön részt vesz a Magyar Színház összes művészeti és karaszemélyzege, a revü anyagát pedig a helybéli kereskedők fogják szolgáltatni. A revü jövedelméből, amely iránt általános érdeklődés nyilvánul meg, a magántisztviselők otthonának fogják megvételni az alapját.

Nagyarányu kommunista összeesküvést fedeztek fel Budapesten

(Budapest, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap a budapesti rendőrség egy kommunista szervezkedést fedezett fel, amelynek hat vezetőjéből, Schönmann Lászlóról, Giszcz Miklósról, Maritka Árpád cipésztől, Maler Béla fogtechnisustól, Berkovits Zoltán magánhivatalnoktól, Klein Imre foglalkozás nélküli egyéntől letartóztatták. A letartóztatottak vala mennyien a Váci párt tagjai. Kihallgatásukkor egy nagyarányu kommunista szervezkedés részleteit bontkoztak ki, amely rengeteg pénzzel rendelkezett és az egész országra kiterjedt. A rendőrközégek találtak egy röpiratot, amely

szerint ingyen földosztást és a szovjetunió elismerését sürgeti. A röpirat azszal végződik, hogy hívásainak elérése érdekében rövidesen tömeggyűlést indítanak. Az összeesküvés szálai külföldre vezetnek, mert havonta több-azáz milliós kiadást a Váci párt nem is tudna fedezni. Hetényi főispán helyettes véleménye szerint az egyik legveszedelmesebb szervezkedésnek jöttek nyomára, mert a szervezet óriási pénzüszegekkel rendelkezett és külföldről is nagy támogatásban részesült. A rendőrség nagy erővel nyomoz az összeesküvés szálainak kibogozása érdekében.

Boselt távoszásra kényszerítik az Union Bank éléről

Az osztrák postatakarékpénztár 11 millió dollárt veszít a Boselnek adott százmilliódos kölcsönben

(Bécs, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Általánosan ismert dolog, hogy Bosel, a bécsi Union Bank elnöke, amikor pénzügyi tranzakcióiban nagyobb veszteségek érték, százmillió korona kölcsönt vett fel az osztrák postatakarékpénztárnál és erre a tulajdonában lévő Union Bank részvényeit adta fedezetül. Ebben az ügyben most szenzációs fordulat állott be, mert Bosel kölcsöne közel tizenegymillió dollár veszteséget jelent az osztrák postatakarékpénztárnak, miután közel két éve nemcsak, hogy a tőkéből nem törlesztett semmit még a kölcsön kamatait sem fizette.

Ezzel kapcsolatban a bécsi pénzügyi körkört formában az a hír terjedt el, hogy

Ujra elítélték Felek Gyézát egy sajtóperben. Budapesről jelenti: A Törvényszék tegnap tárgyalta Felek Gyézát sajtóperét, amelyet Baross Gábor, a társadalmi egyesületek szövetségének elnöke indított ellene. A bíróság s jú 11-én elkövetett régalmazás vétkében mondotta ki börtönbüntetést Felek Gyézát, ezúttal két hónapra és tízmillió pénzbüntetésre ítélte, mert cikkében olyan állításokat közölt a TNSZ-ben tömörült társadalmi egyesületekről, amelyek valóságos esetében az egyesületek közmegegyezése tetre volna ki.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen édesanyám elhunyt alkalmából részvétükkel enyhítették mérheterlen fájdalmamat, — egy rokonságom, mint jóbarátaim és ismerőseim részéről ezton nyilvanítom hozzátartozóim nevében is meleg köszönetemet. Fried Miksa.

Bukarestben vashunkóval meggyilkoltak egy zsidó házaspárt. Bukarestből jelenti: Ma éjjel ismeretlen tettesek bunkóshatokkal agyonöltötték a Calea Dabestiu levő lakásukban Ro ch Ábrahám korcsmáros és feleségét. Az áldozatokat szétloccsantott agyvelővel találtak a szomszédok, akik a dülködés zajára ki mit ütöttek és behatoltak a lakásba. A bunkóságok egy vashunkóval találtak a helyszínen és több rubadrasbot is, amelyeket a gyilkosok sietésükben otthagytak. A nyomozás erősen folyik.

Tífuszjárvány miatt zár alá helyezték Érselénd községet. Tudósítónk jelenti: A múlt héten Érselénd községben tífuszjárvány ütött ki. Korok Lajos dr. érmihályfalvai járási orvosos mindent elkövetett a betegség továbbterjedése ellen. Az egész községet, több mint ezer embert, védőoltásokkal látta el. Minán ez sem bizonyult elégnél a járvány megakadályozására, szigorubb intézkedések váltak szükségessé. Korok dr. értesítette a megyei főorvosot hivatala a járvány fejlődéséről, mire dr. Margulies Ede megyei főorvos azonnal kiszállt a helyszínre. A szemle eredménye az lett, hogy elrendelték Érselénd község zár alá helyezését. A faluból se ki, se belépni nem szabad. A házak előtt és a község határainál fegyveres frök cikálnak állandóan.

Visszahívják Franciaország bukaresti követét. Bukarestből jelenti: Diplomáciai körökben származó értesülések szerint Franciaország bukaresti követe Billy-k közlekedtől visszahívják. Az új bukaresti követ Djeant lesz, aki jelenleg miniszterelnökségi titkár Párisban.

Ne higye, hogy az „Unicum“ jegyű borotvák, öborotváló pengék, kések stb. jók, hanem gyűződjön meg. Minden jobb szaktüzletben kaphatók. Unicum-Kun, Cluj Calea Victorie 22.

Bosel a legközelebbi napokban, de legkésőbb a hét végén lemond az Union Banknál viselt állásáról és ha ezt nem tenné meg, az Union Bank igazgatósága fogja erre kényszeríteni. Az igazgatóság ugyanis a hét végére ebben az ügyben ülést hívott egybe, mert le kívánja szögezni azt a tényt, hogy az Union Banknak semmi köze Bosel üzleteihez, ennél kevésbé, mert az a két és félmillió darab bankrészvény, amely Bosel tulajdonában volt, a postatakarékpénztárnál van elzálogosítva és jóval kevesebbet ér, mint a kölcsönadott összeg. Így hát Bosel kénytelen lesz megválni az Union Bank elnöki állásától, amelyért annyi áldozatot hozott és olyan óriási harcot folytatott.

Élő hal

kapható minden nap
Jakab Ernő
fűszer, csemege üzletében Cluj,
N. Jorga (Jókai) 5.
Telefon 3-05.

Ne hagyja magát

hirdetésekkel. **Bármily zeneművet** raktárról eltároltani. **Bármily zeneművet** legolcsóbban szállít **Bévez Béla** Marosvásárhely. Kérjen a jegyzéket.

Megnyílt!

LOUVRE

női divatkülönlegességek áruháza
Cluj, Piata Unirii 8.
Telefon 3-73. Telefon 8-73.

Hölgyeim!

Gyűződjön meg rendkívül olcsó árainkról!

- 1 m. tiszta selyem crepe de chine 790
- 1 m. mintázott selyem marocain .. 220
- 1 m. duplaszéles schottis szövét .. 79
- 1 m. gyapju flanel Ia 165
- 1 m. francia flanel, 80 széles 69

Kabát, kosztüm és ruhaszövelek, kelengyevásznak zephilrek óriási választékban

Tekintétek meg hirdatalainkat

szelvény

Az alant feltöltött megállapoltak arra, hogy tükükben bevásároított áruk szerkeszkedőszelvényeivel lyeket városok zöljök.

Brassó

Ascher Testvér legolcsóbb bevás

W. & G. Schu különlegességek
Lévay Sándor gyermekruházati

M Blatt (Str gyári lerakata
N A Binder nyakkendők, fér

Fenyvesi & Sz vaszi nőruha kü

Benkó Ignác zeneműudonság beszerzési forrás

Salamon-gyóg nyivék, puderek kek legolcsóbb

Fähndrich Bé alpakka disztárg

Gáll Albert (csemege és gyar

Marosvásár

Szücs Dezs férfidivatrukkba
Woister és nyakkendők, ha olcsóbb bevásár

Jeremiás (F ruhák, kabátsző harisnyák és cs

József Er és sárcipők áru

Ideál Part szerek nagy rak fölerakata

„Tosca“ Cs Mindenki, aki jegyet kap

Gólya Áru csipkék, női é nagy raktára

Lia

Ellen föld kört

kiváló kalap

A má Erkölcsfilm H

Az Uj Kelet szelvénybevaltó helyei.

Az alant felsorolt cégek az Uj Kelettel kötött megállapodás alapján kötelezettséget vállaltak arra, hogy lapunk szelvényeit teljes értékükben beváltják, oly módon, hogy a náluk vásárolt áruk összegének 10 százaléka — fűszerkereskedőknél 5 százalék — az Uj Kelet szelvényeivel fizethető. A szelvénybevaltó helyeket városok szerint naponként felváltva közöljük.

Brassói szelvénybevaltó helyek

Női divat
Ascher Testvérek (Str. Portii 5) Női divatcikkekben legelőcsőbb bevásárlási forrás

Férfi divat
W. & G. Schull (Str. Principele Carol 9) Férfi divatkülönlegességek és szabóság
Lévay Sándor és Társa [Cérna-u. 7.] Férfi, női és gyermekruházati cikkek részletruháza.

Kötött áru, harisnya
M Blatt (Str. Portii 38) Harisnya kötött-szövött áru gyári lerakata
N A Binder (Str. Portii 15) Speciális férfi ingek, nyakkendők, férfi és női harisnyák a legelőcsőbb árban

Konfekció
Fenyvesi & Sámuel (Len-sor 31-33) Őszi, téli és tavaszi nőruha különlegességek — Szabott árak

Könyv, papír
Benkő Ignác (Str. Portii 52) Az összes könyv- és zeneműkiadások kaphatók. Papírárakban a legelőcsőbb beszerzési forrás

Illatszertár
Salamon-gyógyszertár [Kapu-utca 51.] Parfümök, kölnivizek, puderek, arckrémek és összes kozmetikai cikkek legelőcsőbb beszerzési forrása.

Óra, ékszer
Fährndrich Béla (Str. Portii 34) Óra, ékszer, ezüst és alpakka dísz tárgyak, valamint optikai cikkek kaphatók

Fűszer, csemege (5%)
Gáll Albert (Str. Portii 68) Telefon 3-15) Fűszer, csemege és gyarmatáru kereskedés

Marosvásárhelyi szelvénybevaltó helyek

Férfi, női divat
Szücs Dezső divatruháza, a legelőcsőbb női- és férfi divatruhákban

Woister és Kertész férfi-fehérművek, kalapok, nyakkendők, harisnyák, zsebkendők és puloverek legelőcsőbb bevásárlási forrása

Szövet
Jeremiás (Főter 28-30 Bretter-ház). Férfi és női ruhák, kabátiszövetek, fehérneműk vásznak, bélésárak, harisnyák és csipkék a legelőcsőbb áron

Cipő
József Emil cipőruháza Cipőkülönlegességek, hó és sárcipők állandóan nagyválasztékban

Illatszerek
Ideál Parfumerie. Kölnivizek, parfümök és kötszerek nagy raktára Dr. Erró „Rapid” borotváló por főlakata

Cukorka (5%)
„Tosca” Csokoládéház (Főter, rendőrségi épület). Mindenki, aki ennél a cégnél vásárol, ingyen sorsjegyet kap

Kötött szövet
Gólya Áruház, harisnyák, keztük, zsebkendők, csipkék, női és férfi fehérneműk, valamint vásznak nagy raktára

Select-mozgó

Lia Mara kiváló művésznő

DAISY

(Egy lady kalandjai.)

Szenzációs szalon kalandor
Monopol Transylvania

Uranis-mozgó

Ellen Richter (13 nap alatt a föld körül filmből ismert művésznő)

Nomadok

Líváló kalandorfilmben. Monopol

Apollo-mozgó

*
A mai kor gyermekei

Erkölcsefilm 5 felvonásban. Főszerepben Paul Harmann és Mady Christians.
Monopol Ulpiafilm

KOZGAZDASAG

Az export fokozása érdekében ismét leszallitják a vámokat

Felemelik a mezőgazdasági és városi ingatlanadókat

(Bucuresti-Bukarest, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány gazdasági bizottsága tegnap délután folytatta a költségvetés tárgyalását. Az ülésen résztvettek Garofid, Lapadatu, Manolescu, Berlescu, Tranca-Jasi és Cudalbu miniszterek. A költségvetés mintegy 6 milliárddal emelkedik és ennek fedezésére szolgálják azok a pénzügyi javaslatok, amelyeket a bizottság behatóan megvitatót. Különösen a mezőgazdasági adót fogják jelentősen felemelni. Megállapította a bizottság, hogy az ingatlanadó is tevékeny és forgalmi adó jelenlegi behajtását a gazdasági bizottság az államra nézve túlságosan költségesnek találta és ezeket az adónemeket más adókkal fogja pótolni, hogy az államra nézve több jövedelmet hajtsanak. A bizottság azután a kivittilletékek redukálásáról tárgyalt a kivétel fokozása érdekében. A benyújtott javaslatok a hét folyamán a minisztertanács elé kerülnek, azután pedig a parlamenthez jutnak még a költségvetés betervezése előtt.

¶ Két milliárd lej angol kölcsönt kapnak az erdélyi városok. Bukarestből jelentik: Emil Ghyl, az angol-amerikai pénzcsoport képviselője a bukaresti lapoknak nyilatkozatot adott, amelyben elmondja, hogy bankja összesen 2 milliárd lej 25 év alatti törlesztéses 7 és félperentes kölcsönt hajlandó nyújtani az erdélyi városoknak.

¶ Miért járt Sirbey herceg külföldön? Bukarestből jelentik: Barbu Sirbey herceg londoni és párizsi utjáról hazékezett. Pénzügyi körökben megcáfolták azt a hírt, mintha Sirbey herceg külföldi útja a román kölcsöntárgyalásokkal lett volna összefüggésben. Sirbey herceg a Steaua Romana petróleumérdekeltség ügyében járt külföldön.

¶ A forgalmi adó eltörése. Több ízben hírt adtunk már arról, hogy a kormány a forgalmi adót termelési adóra akarja átválttatni és a luxusadókat a luxusvámokkal egyidőben el akarja törölni, viszont a fogyasztási adót lényegesen fel akarja emelni. A nagyiparosok és munkaadói szövetsége, mint értesültek, akciót kezd, hogy az eltörendő adónemek helyébe olyan adókat léptessenek életbe, amelyek lehetőleg sem a termelőipart, sem pedig a kereskedelmet nem terhelik meg túlságosan.

¶ Gazdát cserélt az Aradi Hitelbank. Arról jelentik: Hosszabb tárgyalások után a napokban nyert befejezést az a tranzakció, amelynek alapján az Aradi Hitelbank Rt. részvénymajoritása új kezekbe került. Az Aradi Hitelbank élére Vámos volt vezérigazgató helyébe új vezető kerül egy aradi ismert devizőr személyében. Az új tranzakció következtében a bank alapötletét rövidesen fel fogja emelni.

¶ A régi ötszázlejeseket január elsejéig kivonják a forgalomból. Közölték már, hogy még a liberális kormány alatt törvény hoztak arról, hogy 1927 január elsejéig a régi, 1926. évi kibocsátású 500 lejes bankjegyeket kivonják a forgalomból. Ezek a régi 500 lejes bankjegyek azok a kisebb formájú, világosbarnaszínű bankjegyek, amelyek közül most

még több van forgalomban. A forgalomból való kivétel ezek teljes elértéktelenedését jelenteli. 1927 január elsejé után tehát ezeket nemcsak a magánforgalomban nem fogadják el, de a Banca Nationala sem váltja be. Amidőn felhívjuk erre olvasóink figyelmét, egyben közöljük, hogy a Banca Nationala tiokjal a régi ötszázlejeseket korlátozottan beváltja.

¶ Romániában van forgalomban a legkevesebb bankjegy. A bécsi jegybank igazgatósága összehívotta, hogy Európa egyes országaiban a jegybank forgalomból mennyi esik minden egyes lakosra. A statisztika az egyes valuták átszámításával dollárban van kitéve. Ez-sint a legtöbb bankjegyforgalom esik minden egyes lakosra Angliában 67.7 dollár, utána következik Svájc 52.3 fejenkénti dollárral, Franciaország 42.5 dollárral, Svédország 28.3, Spanyolország 24.4, Németország 22.4 dollárral. Az utdállamok közül Ausztria vezet fejenkénti 21.2 dollárral, utána következik Csehszlovákia 18.2, Jugoszlávia 9.1 dollárral. A szegény országok Magyarország 8.9, Románia 5.9 és Lengyelország 3.1 dollárkövával. Románia tehát az összes európai országok között, (Lengyelország után) az utolsó helyen áll a bankjegyforgalom tekintetében.

¶ Dollár- és fontkölcsönökről tárgyalnak a temesvári vállalatok. Temesvárról jelentik: Nehány nap óta Temesváron nagyszabású pénzügyi tárgyalások vannak folyamatban. A Schuller és Társa németországi bank-cég egyik megbízottja folytatja ezeket a tárgyalásokat, aki dollár- és fontkölcsönöket ajánlott fel több temesvári vállalatnak két évi lejratra 9 és fél százalékos kamattal. Érdekesebb, hogy ezekre a kereskedelmi hitelekre a németországi bankcég nem kér zálogbiztosítékokat, de viszont csak elsőrendű gírokat fogad el.

¶ A fatisztviselők közgyűlése. A fatisztviselők országos szövetsége — amint már közöltük — e hó 21-én rendkívüli közgyűlést tart Kolozsváron a kereskedelmi és iparhámar nagy tanácsstermben. A közgyűlésen, amelyet délután 3

Tőzsde

Zürichben a lej ma tovább emelkedett és az utóban már 235-el jegyezték. Newyorkban 55.50-ről 56-ra, Bicsben 393-ról 395-re, Párisban pedig 16.60-ról 17.10-re emelkedett a lej, a többi külföldi piacokon változatlan. A belföldi forgalomban némi élénkség után ellanyhult a piac.

Devizák	Valutapiac 1926 November 10 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		nyitás	zárlat						
Zürich	3455-3475	—	—	605	3470	13770	13090	652 ¹ / ₂	1928
Newyork	177-179	518 ¹ / ₂	5186 ³ / ₈	3135	179	71335	70970	3385	—
London	868-870	2513 ¹ / ₂	2513 ¹ / ₂	152	870	2460 ³ / ₄	3440 ¹ / ₂	1640 ¹ / ₂	48468
Páris	570-580	1645	1655	—	570	2295	2278	108 ³ / ₈	317
Milano	745-755	2155	2155	130 ¹ / ₄	755	2935	2962	143 ³ / ₄	417
Prága	530-535	1537 ¹ / ₂	1537 ¹ / ₂	—	532	2114 ¹ / ₄	2102 ¹ / ₂	—	296 ¹ / ₄
Budapest	395-400	7270	7270	—	2520	—	6937	474 ¹ / ₂	—
Belgrád	—	915	914	—	390	1258 ³ / ₄	1251 ¹ / ₄	697 ¹ / ₂	177
Bukarest	—	285	287	1710	—	393	395	1875	56
Varsó	—	57 ¹ / ₂	57 ¹ / ₂	—	—	7935	7870	37587	—
Bécs	2530-2540	7325	7325	—	2540	10058	—	477 ¹ / ₂	—
Berlin	4275-4290	12310	12310	—	4280	16945	16830	80337	—

Száz lel árfolyama: Zürich 295, Páris 1710, Budapest 39300, Bécs 39500, Prága 1875.

órákor fognak megírani, a nyugdíjkérdést, a halál-
esei segélyek ügyét és különböző szervezeti kér-
déseket fognak letárgyalni. A közgyűlésen az összes
kerületi csoportok delegáltjai részt fognak venni,
előlegett pedig a nyugdíj-gyűlés igazgatótanácsa
jog illet tartani. A nyugdíj-gyűlést alapszabályait
egyébként már jóváhagyták és a Farsztviselők
Szövetsége már ériük zésbe is lépett a faipari
vállalatokkal a nyugdíjgyűlést segélyezése tár-
gyában.

Szerkesztői üzenetek

D. D. 1. A rádió használatának megkönnyíté-
séről (és nem teljes szabaddátételéről) szóló
törvénytervezetnek előbb még a parlament elé
kell kerülnie és ha megszavazzák, csak akkor
lép életbe. Bár a parlament munkaprogramja
még nem ismeretes, valószínűnek látszik, hogy
a rádiótörvény újév előtt fog tárgyalás alá ke-
rülni. 2. A hadikölcsonkötvények valorizálásá-
nak, illetve beváltásának kérdésében Románia
még mindig elutasító állásponton van. Kül-
földről, különösen Ausztriából és Németorszá-
ból mégis erősen érdeklődnek a le nem bé-
lyegzett kötvények iránt, amelyekért 100 ko-
rona névérték után 825 lejűt fizetnek. A beje-
lent és lepecsételt kötvények értékesítéséről
egyelőre szó sem lehet. 3. A lakástörvényről
még semmi pozitívumot nem lehet tudni. A
módosító javaslat még nem került a minisz-
tertanács elé sem és így nagyon bizonytalan,
hogy mikor lesz belőle törvény.

Sch. Hermann, Borggründ. Amíg a két
intézet összeolvastása teljesen meg nem tör-
tént, a felek nem is kaphatnak értesítést köt-
vényeik sorsáról. A Franco Romana természet-
esen átveszi a volt Ivria (Carpatia) összes köt-
vényeit is, amelyeket fokozatosan át fog cse-
rélni és így a díjnyugták teljes összegben ér-
vényesek. Önnek azonban joga van kérni a
kötvény visszavásárlását is.

W. M. Seini. Állásközvetítéssel, sajnos, nem
foglalkozhatunk. Forduljon talán néhány na-
gyobb hitközséghez, amelyeknél számítani le-
het üresedésben levő állásra.

Szaszregeni Postán is lehet Palesztinába
csomagokat küldeni 5 kilogram súlyig. Sokkal
tanácsosabb azonban alkalmaslag elküldeni a
csomagot.

ד"ר ארטה ספרד כשר סולאמי אנה
ועלנוארען פארבריק
ELJOVICS și WEISZ
Sibiu, Str. Gusterița 32.
ווערדען פארבריק און דער פרישער ערצייגונגסעס
בילדונגסעסן מאגעסטריטע פאסטווערדענען
ווערדען פארבריק און דער פרישער ערצייגונגסעס
פארבריק

Hálószoba, szép, jó
és olcsó. **Siebold**
Butor butorgyá-
rában **Timisoa-
ra, II., Táviráda-u, 19. sz.**

Olcsó tüzifa
ölenként 1300 L. Fischer
fatelepi, Piata Garii No 2. — Telefon 1300.
Az állomással szemben.

Kárpitos kellékek
grádlak, butorszövetek, spárgák, gurtnik stb.
Nagy választékban, olcsó árakon kaphatók
Boskovics József, Cluj,
Str. Reg. Maria 15. — Telefon 9 10.

Bauch Ernő üzletébe
az őszi szezonra gyönyörű perzsa, telim-gobelin,
hebedó-
és mozaik **kézimunkák érkeztek**
szonkivül nagy választék **csipkék, gom-
bak, harisnyák és keztyűkben.**

SZINHÁZ MŰVÉSZET

Grozavescu nem jön Kolozsvárra. Gro-
zavescu Traján, a hírneves román tenorista tegnap
levelet intézett egyik kolozsvári színházi ügynök-
séghez, a Romania Artistához. A tenorista kijá-
lenti, hogy rendkívül megatották a Kolozsvárról
ékezt hírek és itteni fogadtatásának alkézőletei.
Rendkívül sajnálja azonban, de egyelőre nem jöhet
Kolozsvárra, mert szerződéses kötelezettségei Bécs-
hez és Berlinhez kötik és nem tud most szabadsá-
got kapni. Nagyon rosszal esik neki, hogy a ko-
lozsvári közönség kedves hívásának most nem tud
eleget tenni. Grozavescu kolozsvári vendégjártékának
bi e egyébként impresszáriójának egy tévesen érte-
mezett beszélgetésből eredt, azéltül, hogy a kiváló
énekes arról értesült volna a kellő időben. Ezt szót
kívánjuk hargulyozni, nehogy a közönség azt higgye,
hogy ismét egy tenorista személyeinek esett áldo-
zatul. Nagyon sajnáljuk, hogy Grozavescu Traján
egyelőre nem tudvölhetjük köztünkben. A román
operában való fellépése ünnepp lett volna a koloz-
vári közönség számára. A már megváltott jegyeket
természetesen visszatéríti a vendégzereplést előké-
szítő színházi ügynökség.

A „Remény”. Heyermans negyszerű halás-
drámájának vasárnap délután félhárom órai elődása
iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség
körében s az eddigi jelek szerint telj ház fogja
végigbénai a munkás makedvelők első fellépését.
Jegyek a színházi pénztárnál már válthatók.

A kolozsvári román opera heti műsora
Pénteken nincs előadás. (Füötti turnéja szerepel.)

MAGYAR SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei.
Akácfavirág. A Mikszáth plas-
tikus regényalakjai fognak a színpadon
megelevenedni s napsugárral fogják el-
önteni a deszkákat. A péntek esti be-
mutató bizonyára meg fogja hozni az
idei évad várva-várt nagy operette-slá-
gerét s az akácfavirág hosszú időre uralni
fogja a műsort. Lengyel Irén, Áldor,
Tolnay, Leővey, Ihász, Selmeczi, Izsó
fogják a főszerepeit játszani.

A bécsi opera-együttes vég-
leges műsora. Az együttes egy Európa-
szerte ismert híres tenoristával gazdago-
dott: dr. Heinz Kröglerrel. Épen az ő
kedvéért a színház igazgatósága változ-
tatott a műsor rendjén. Végleges mű-
sor ez:

- Kedden: Sevillai borbély (23. számú B bérletben).
- Szerdán: Figaro házassága (23 számú premiere bérletben).
- Csütörtökön: Don Juan. (24 számú A bérletben).
- Tizenhét legelsőrangú európai híru

énekes és énekesnő alkotja ezt a tár-
sulatot, karnagyuk pedig Friedrich Gru-
ber, a bayreuthi opera zeneigazgatója.
Rendezőjük Corvinus. Csak fantasztikus
honorárium mellett lehetett ez együttest
három esti vendégjátékra megnyerni. A
A színház azonban tanujelét akarja adni
a bérlőközönség iránti figyelmének s mind
a három előadást bérletfolyamban fogják
megtartani. A helyárok természetesen két-
szeresére lesznek emelve. Mind a három
opera-előadásra pénteken reggel 9 órákor
kezdí árusítani a jegyeket az elővételi
jegypénztár.

A remény. A kolozsvári „Egység”
dalkör vasárnap délután makedvelő elő-
adást rendez a színházban. Heyermans
híres halász-tragédiája, a Remény fog
szinrekerülni, valamennyi szerepben a
tehetséges munkás makedvelőkkel. Je-
gyek leszállított árakon már válthatók a
pénztárnál.

- Heti műsor**
Csütörtök: Akácfavirág (Operette-ujdenság, előszór.
Sorozatszám 131.)
Péntek: Akácfavirág. (Operette-ujdenság. Lengyel
Irénnel. Tolnay Andorral, Ihászszal. Premier-
bérlet 22 sz. Sorozat 132.)
Szombat 4-kor: Kék mazur. (Karácsonyi III, Tol-
nay Andorral. Mérsékelt helyárok. Sorozat 133.)
Szombat 8-kor: Akácfavirág (Napibérlet 22 szám
B. Sorozat 134.)
Vasárnap fél 3-kor: A remény. (Az Egység dal-
kör munkásirodalmi előadása. Leszállított
helyárok. Sorozat 135.)
Vasárnap 6-kor: Drága kicsi buki. (7-edzer. Ne-
ményi, Tolnay és Ihászszal. Rendes hely-
árok. Sorozat 136.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: Akácfavirág (Bérlet-
számet. Sorozat 137.)
Hétfő: Akácfavirág (Napibérlet 23 szám, A. So-
roza szám 138.)

PROHIRDETÉSEK
Egyesületi közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betű-
vel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állást-
keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja
előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, elő-
fizetőknek 150 lej

Férjhez adná a 20 éves,
szép, szőlőd leányomat
zsidó érzelmi kereskedő,
ékezőre vagy óráshoz.
Előbbi benéshülhet, u óbi-
nak saját házamban üzle-
tet és lakást rendezek be.
Leveleket „Rádió címen a
kiadóhivatal továbbít.
2031

Polgárit végzett, főzés-
hez zittüden értő árva
zsidó leány, 22 éves, ajánl-
kozik azonnalra zsidó ház-
tartáshoz vagy gyerme-
kekhez. Ajánlatokat fizet-
tet és lakást rendezek be.
Leveleket „Rádió címen a
kiadóhivatal továbbít.
2032

Ha olcsón és jól akar
főzni, vegyen dr. Szent-
péteriné féle szakácsköny-
vet, amely az összes zold-
ségfélék és gyümölcsök
be főzésmodját, továbbá a
legkülönbözőbb ételek gaz-
daságos előállítási módját
tartalmazza, eddig már
25,000 péld. van forgalom-
ban. — Kapható minden
könyvkereskedésben és
Püsey J. könyvkiadónál,
Tordán.

Eladó vagy kiadó egy 2
és 3 szobás parkettes la-
kásból (teljes komforttal)
álló kertes villa. Egy évi
bér előre fizetendő, több
évi szerződés biztosítva.
Érdelődni Krotkynál,
Király-utca 43. 2023

Eladó
nagy ruhaszekrény, gyer-
mekkossi, lámpa, lámpa-
ernyő és még több más
tárgy, Monostori-ut 55.

MUNWALD
Str. Vlahutza (voh)
Boial-uj 2. Telefon 1477

Üvegcsiszolás, és tükör-
gyár. Kéblátog raktár
és üvegcsiszolási vállalat.
Különböző cukrok újrafon-
csiszolása 1007

Ingyen van a szab. **ZEPHIK kályhája,**
mert vételára a legrövidebb idő alatt
megtérül tüzelőben.

10 fűt egy szobát **24**
kg fával **24** órán at

Gyártja **Szántó Dózsa és Fia** Erdély
és a Bánát legérgebb és legmegbízhatóbb re-
dőny és kályhagyára, **Oradea, Strada**
Maresuti 8. sz. — Telefon 431.

Acéllemez-redőnyök!
Esslingeni faredőnyök a legjobb kivitelben.

